

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci žalobce: **M.T.**, zast. Mgr. Janem Soukupem, advokátem se sídlem Praha 1, Konviktská 12, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245/2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2015, čj. 12572/DS/2015/GL, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové (dále také jen "správní orgán I. stupně") ze dne 29. 1. 2015, zn. P/2782/2014/OS1/Jad MMHK/017572/2015, kterým byl uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), v souvislosti s porušením ustanovení § 4 písm. c), § 6 odst. 8 písm. a) a odst. 12 téhož zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 7.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 9 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a v jeho průběhu zjištěné skutečnosti.

K namítanému porušení § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), tj. neumožnění účasti žalobce u ústního jednání, žalovaný uvedl, že ústní jednání konané dne 30. 9. 2015 (od 08:00 hod.) bylo skutečně provedeno bez přítomnosti žalobce a byly při něm

provedeny výsledky svědků (zasahujících policistů). Žalobce se den před ústním jednáním v odpoledních hodinách, tj. 29. 9. 2014 ve 14:52 hod., emailovou zprávou adresovanou na e-podatelnu správního orgánu I. stupně z nařízeného ústního jednání omluvil z důvodu, že od konce minulého týdne je nemocný a dnes byl u svého lékaře (viz spis - list č. 19 a 20), požádal o nový termín jednání a přílohou poslal kopii rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, které vydal praktický lékař M. K.. O této omluvě se oprávněná úřední osoba dozvěděla až po ukončení nařízeného jednání, což by za splnění všech podmínek podání, náležité omluvy nebo důležitého důvodu nemohlo jít k tíži obviněného. Zpráva však nebyla žalobcem podepsána zaručeným elektronickým podpisem a ani nebyla ve smyslu ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu do 5 dnů potvrzena. K tomu žalovaný citoval poslední zmíněné ustanovení s tím, že pokud podání učiněné alternativním způsobem není potvrzeno nebo doplněno ve smyslu tohoto ustanovení, není tento úkon účastníka schopen vyvolat právní účinky a správní orgán k takovému podání nebude přihlížet, resp. se vůbec nepovažuje za podání.

Žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně nemohl předjímat, zda žalobce své podání - omluvu z nařízeného jednání do 5 dnů doplní o svůj podpis a o náležitou omluvu nebo důležitý důvod pro svou neúčast na nařízeném ústním jednání, proto písemností ze dne 30. 9. 2014 žalobci oznámil ukončení dokazování a poučil ho o možnosti seznámit se dne 4. 11. 2014 s podklady pro vydání rozhodnutí. Na to žalobce reagoval písemností ze dne 29. 10. 2014, v níž nesouhlasil s ukončením dokazování z procesních důvodů a požádal správní orgán I. stupně o stanovení nového termínu ústního jednání. Tuto písemnost zaslal jako přílohu e-mailovou zprávou dne 30. 10. 2014 bez zaručeného elektronického podpisu a rovněž tuto zprávu žalobce zákonem předvídaným způsobem nedoplnil svým podpisem.

Správní orgán písemností ze dne 4. 11. 2014 předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 8. 12. 2014, neboť se žalobce dne 4. 11. 2014 ke správnímu orgánu I. stupně nedostavil. Dne 8. 12. 2014 se konalo ústní jednání, ke kterému se žalobce opět nedostavil a obdobně poslední pracovní den (dne 5. 12. 2014) před ústním jednáním zaslal e-mailovou zprávu s omluvou na pondělní jednání z důvodu, že od začátku týdne je nemocný a dnes (5. 12. 2014) byl u svého lékaře, protože má vysokou teplotu a silné bolesti hlavy. Žalobce požádal o nový termín jednání a přílohou zaslal kopii rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, které vydala praktická lékařka D. J. Tato e-mailová zpráva rovněž nebyla opatřena zaručeným elektronickým podpisem, ani nebyla do 5 dnů doplněna podpisem žalobce, proto toto podání nemohlo dle žalovaného vyvolat právní účinky.

Žalovaný zopakoval, že omluvy žalobce z neúčasti na nařízených jednáních nebyly opatřeny jeho podpisem a nemohly tak vyvolat právní účinky, navíc však samotné předložení zmíněného potvrzení – rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti nemůže být dostatečným podkladem, protože z něj není patrný charakter onemocnění obviněného a způsob jeho léčby, ani druh a rozsah omezení, které z onemocnění nebo jeho léčby pro obviněného vyplývala, a není v něm uvedena ani diagnóza. K povaze omluvitelné absence dodal, že ta nemusí být nutně spjata s pracovní neschopností, stejně jako pracovní neschopnost nemusí být vždy omluvitelným důvodem pro absenci při jednání. K tomu citoval vzhledem k trestně právní povaze rozhodnutí o přestupku z judikatury Nejvyššího soudu v trestních věcech, z níž jednoznačně vyplývá, že rozhodnutí o pracovní neschopnosti bez

dalšího není řádnou omluvou, tedy ani důvodem pro to, aby správní orgán byl povinen uznat takovou omluvu za řádnou.

Žalovaný uzavřel, že v postupu správního orgánu I. stupně neshledal vadu, v jejímž důsledku by byl žalobce zkrácen na svých procesních právech. Žalobce byl řádně předvolán k ústnímu jednání, byl poučen o svých právech vyplývajících z ustanovení § 73 odst. 2 zákona o přestupcích a o právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Předvolání a oznámení o ukončení dokazování s poučením o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí byla vždy žalobci doručena, a tím bylo poskytnuto poučení o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí v době, kdy již byly shromážděny všechny podklady. Současně bylo žalobci dáno na srozuměnou, že své právo může využít nejpozději dne 29. 1. 2015. K žalobcem proklamovanému zájmu o osobní účast u ústního jednání žalovaný poukázal na skutečnost, že kromě neakceptovatelných omluv jak z neúčasti na jednání, ale také z neúčasti na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, žalobce žádnou jinou aktivitu v tomto směru nevyvinul. Takové jednání žalobce svědčí o účelovosti jeho omluv ve snaze ztížit či znemožnit projednání přestupku.

K písemné žádosti žalobce ze dne 20. 1. 2015 o odročení termínu k seznámení se s podklady z důvodu zahraniční cesty žalovaný uvedl, že podle předložené kopie potvrzení rezervace letecké přepravy vyplývá, že žalobce letenky mu byly vystaveny již dne 15. 11. 2014 s termínem odletu dne 26. 1. 2015. Žalobce tedy věděl celé dva měsíce, že v tomto termínu nebude přítomen v České republice, a přes předchozí omluvy správní orgán I. stupně o této skutečnosti nijak neinformoval, přestože měl zájem aktivně uplatňovat svá procesní práva. Žalovaný dodal, že žalobce kromě předložené kopie elektronické letenky a kopie potvrzení rezervace letecké přepravy, na nichž nejsou všechny údaje potřebné ke ztotožnění osoby, nijak neprokazoval, že právě on byl mimo Českou republiku.

Žalovaný uzavřel, že žalobce měl možnost důkladně se seznámit se všemi podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim a vznášet námitky, dostavit se k nařízeným jednáním a tam také využít práva účastníka řízení.

K námitce žalobce ohledně materiální stránky předmětného přestupku poukázal na příslušnou pasáž rozhodnutí orgánu I. stupně a uvedl, že podle pořízeného videozáznamu není pochyb o tom, že v inkriminovanou dobu byl značný provoz vozidel na předmětné pozemní komunikaci. Dopravní špičkou měl správní orgán na mysli vysokou hustotu provozu vozidel i ve večerní hodině v době letních prázdnin, kdy zvýšený provoz i ve večerních hodinách není ničím výjimečným.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhl jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně, a vrácení věci správním orgánům k dalšímu řízení.

Dle žalobce správní orgán především nerespektoval jeho právo osobně se zúčastnit projednání přestupku a nedal mu tak prostor vyjádřit k prováděným důkazům, reagovat na ně, vyjádřit se k nim a navrhopat další důkazy v závislosti na prováděném výsledku dokazování. Správní orgán by měl právo konat ústní jednání bez přítomnosti žalobce jen v případě, že by se svého práva vzdal nebo by se

nedostavil bez řádné omluvy. Žalobce se však omluvil a doložil i závažný důvod své omluvy.

Namítl, že mu bylo znemožněno se v řádném termínu seznámit s podklady před vydáním rozhodnutí. Správní orgán totiž nerespektoval jeho řádnou omluvu z posledního ústního jednání, ačkoliv stejnou omluvu z předchozího jednání, která byla zaslána a doložena obdobným způsobem, přijal. Žalobce odmítl, že se snažil jakkoliv protahovat řízení nebo obstruovat, vždy měl vážný omluvitelný důvod, který spočíval v pracovní neschopnosti, neboť trpí vážnými bolestmi páteře a zad, které způsobují dezorientaci a závratě, a v tomto stavu nebyl schopen se jednání zúčastnit. Seznámení se s podklady rozhodnutí se nemohl zúčastnit proto, že na daný termín měl již od listopadu 2014 zakoupenou letenku do USA. Tuto skutečnost správnímu orgánu řádně doložil.

Žalobce dále uvedl, že předmětná omluva byla správnímu orgánu doručena den před konáním nařízeného jednání, a to způsobem, který zákon připouští. Důvodem druhé omluvy byla dlouho plánovaná a zaplacená zahraniční cesta žalobce. Správní orgán však nesdělil nikomu a nikdy, že omluvu neakceptoval a že ústní jednání proběhne v nepřítomnosti žalobce. Proto žalobce očekával, že stejně jako v předchozím případě nebude ústní jednání bez jeho přítomnosti konáno. Správní orgán tak porušil zásadu předvídatelnosti zakotvenou v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.

Dalším neodůvodněným a neprokázaným argumentem správního orgánu je dle žalobce i argument o účelovosti postupu žalobce. To označil žalobce za hrubost a necitlivost k jeho osobě, když správní orgán bez dalšího vážné zdravotní problémy účastníka řízení prohlašuje za účelové jednání. Žalobce připomněl, že v řízení o přestupcích platí princip presumpce neviny a z něho vyplývající zásada rozhodovat v pochybnostech ve prospěch obviněného z přestupku. Pochybnosti o tom, zda se obviněný z přestupku odmítl dostavit k projednání věci, nebo zda se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, postihují ve svém důsledku zjištěný skutkový stav věci. Pokud však správní orgán uvedené pochybnosti nebere v úvahu při svém rozhodování, jde o vadu řízení, která má za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalobce zdůraznil, že svou omluvu z nařízeného ústního jednání zaslal správnímu orgánu včas a s dostatečným odůvodněním, tudíž splňovala všechny znaky náležité omluvy ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 59 správního řádu.

Žalobce vyslovil nesouhlas i s tím, že se měl přestupkového jednání dopustit v době dopravní špičky (20:17 hod.), kdy není dopravní špička ani ve městě, natož mimo ně. Žalobce proto nikoho neohrozil, pouze objížděl vozidlo, které před ním začalo prudce brzdit a odbočovat do odstavného pruhu.

Žalobce závěrem shrnul, že postupem správního orgánu došlo k porušení jeho ústavně zaručeného práva ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů. Zejména prvoinstanční správní orgán zatížil celé řízení podstatnou vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, ve kterém tento soud uvedl, že v souladu s čl. 38 odst. 2 Listiny má každý právo, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem

prováděným důkazům. Obviněný z přestupku tedy dle Ústavního soudu má právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku podle § 74 zákona o přestupcích, ledaže by odmítl, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Žalobce je tedy názoru, že obviněný z přestupku má vždy právo být osobně přítomen jednání ve své přestupkové věci za podmínek § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Prvoinstanční správní orgán však v souladu s tímto východiskem nepostupoval a jeho postupem došlo k porušení čl. 3 odst. 2 Listiny v návaznosti na čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. V reakci na žalobní námitky zopakoval podstatnou část své argumentace uvedenou v napadeném rozhodnutí a dodal, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaopatř, posoudil všechny relevantní skutečnosti včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce zopakoval, že se nařízených jednání nemohl zúčastnit z objektivního důvodu, tj. nemoci spojené s pracovní neschopností, kterou řádně doložil. Správní orgán I. stupně o nemoci věděl z e-mailového podání před konáním jednání, tuto skutečnost však přešel s tím, že e-mailové podání nebylo potvrzeno. Pokud však omluvu žalobce za řádnou nepovažoval, měl jej vyzvat k doplnění formálního elektronického podpisu. Za nepatřičné žalobce označil jakékoliv zpochybňování jeho zdravotního stavu, když své pracovní neschopnosti vždy řádně doložil, resp. vyvozovat z něho spekulace o tom, že se tak vyhýbá postihu, apod.

Při jednání před soudem zástupce žalobkyně odkázal na žalobní body uvedené v žalobě a uvedl, že jde o posouzení otázky, zda je v posuzovaném případě dána přednost práva osobní účasti obviněného z přestupku na jednání před rychlým a nekomplikovaným projednáním přestupku u správního orgánu. Zdůraznil, že žalobce nebyl nekontaktní osobou, která by se nezajímala o průběh řízení, a není proto možné na něho nahlížet jako na osobu snažící se o obstrukce v řízení. Důvod své omluvy a nepřítomnosti vždy správnímu orgánu řádně doložil.

Žalovaný se z účasti na jednání omluvil.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Po prostudování správního spisu a projednání věci dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že rozhodnutím orgánu I. stupně ze dne 29. 1. 2015, zn. P/2782/2014/OS1/Jad MMHK/017572/2015, byl žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu v souvislosti s porušením ustanovení § 4 písm. c), § 6 odst. 8 písm. a) a odst. 12 téhož zákona. Těchto přestupků se měl žalobce dopustit tím, že dne 23. 7. 2014 ve 20:17 hod. jako řidič motorového vozidla tovární zn. VW Touareg registrační značky 1AY 9479 řídil uvedené vozidlo v Hradci Králové na silnici I. třídy č. 1/33, ve směru od křižovatky „ČKD“ na Jaroměř a nerespektoval

dopravní značku B 21a „zákaz předjíždění“, doplněnou o vodorovné dopravní značení V 1b „dvojitá podélná čára souvislá“, když předjížděl v zákazu předjíždění jiné motorové vozidlo a přejížděl dvojitou podélnou čáru souvislou. Řidič vozidla rovněž nepředložil svůj řidičský průkaz orgánu Policie ČR. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 7.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 9 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil.

Krajský soud se předně zabýval námitkou, zda byly v dané věci splněny podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce jakožto obviněného, tedy zda nedošlo k porušení jeho práva na to, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti a mohl se tak vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Na námitku neprojednání přestupku při ústním jednání pak úzce navazuje i námitka, že správní orgán žalobci znemožnil seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí.

Ustanovení § 74 zákona o přestupcích stanoví, že o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. V přezkoumávané věci šlo tedy mimo jiné o to, zda bylo možno formu a způsob omluvy žalobce považovat za omluvu náležitou (tj. i včas podanou) a řádně odůvodněnou. Dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

„Za včasnou lze považovat pouze takovou omluvu, která byla správnímu orgánu adresována bezodkladně po zjištění překážky vylučující účast obviněného při projednání přestupku a která současně správnímu orgánu došla nejpozději v době, kdy k ní mohl ještě před zahájením jednání přihlédnout“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2012, čj. 1 As 116/2012-25, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu a s ohledem na to, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek) a zda ze spisu či jiných skutečností nevyplyvá obstrukční snaha obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod. (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, čj. 7 As 28/2009-99).

Ze správního spisu bylo zjištěno, že správní orgán I. stupně předvolal žalobce k ústnímu jednání předvoláním ze dne 26. 8. 2014 na úterý 30. 9. 2014, dle doručení žalobce převzal předvolání dne 8. 9. 2014. Dne 29. 9. 2014 zaslal žalobce ve 14:52 hod. omluvu z jednání prostřednictvím e-mailu, v níž uvedl: „Chtěl jsem se omluvit ze zítřejšího jednání. Od konce minulého týdne jsem nemocný a dnes jsem s tím byl u svého lékaře“. Současně přiložil fotokopii rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavené dne 29. 9. 2014. Ústní jednání dne 30. 9. 2014 proběhlo bez účasti žalobce, neboť se konalo již ráno v 8:00 hod. a na tento den byli předvoláni i dva svědci. Vzhledem k tomu, že omluva žalobce došla na e-podatelnu správního

orgánu odpoledne před dnem nařízeného jednání, správní orgán nemohl na tuto omluvu žalobce nijak reagovat (přeložením termínu, odvoláním účasti svědků apod.). Ještě téhož dne bylo žalobci odesláno oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí s termínem 4. 11. 2014, které bylo žalobci doručeno dne 13. 10. 2014. Na toto oznámení reagoval žalobce podáním ze dne 29. 10. 2014, žalovanému doručeným e-mailem na e-podatelnu dne 30. 10. 2014, v němž nesouhlasil s ukončením dokazování a žádal o nařízení ústního jednání.

Následně správní orgán I. stupně předvolal žalobce k ústnímu jednání na pondělí 8. 12. 2014 v 8.00 hod. Předvolání žalobce převzal dne 18. 11. 2014. V pátek 5. 12. 2014 ve 12:05 hod., tj. poslední pracovní den před nařízeným jednáním, žalobce zaslal omluvu z nařízeného jednání, v němž uvedl: „od začátku tohoto týdne jsem nemocný a dnes jsem s tím byl u svého lékaře. Mám vysokou teplotu a silné bolesti hlavy. Bylo mi děláno několik vyšetření a koncem příštího týdne jdu opět ke svému lékaři.“ Přílohou tohoto e-mailu bylo potvrzení o pracovní neschopnosti ze dne 5. 12. 2014. Správní orgán poté, co se tedy žalobce jednání v pondělí 8. 12. 2014 nezúčastnil, vyhotovil téhož dne oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí s termínem na den 29. 1. 2015, které žalobci odeslal. V něm uvedl, že nemohl uznat omluvu z jednání nařízeného na den 8. 12. 2014, neboť žalobce opakovaně (tak jako v případě předchozího ústního jednání nařízeného na den 30. 9. 2014) zaslal správnímu orgánu omluvu s minimálním časovým odstupem před nařízeným jednáním, na které správní orgán již není schopen řádně reagovat, a takové omluvy dle správního orgánu naplňují definici o obstrukčním jednání. Dále v oznámení konstatoval, že potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti se vystavuje především pro účely sociálního zabezpečení a pro pracovněprávní účely a že potvrzení lékaře samo o sobě neprokazuje, že obviněný současně není schopen dostavit se k nařízenému ústnímu jednání. Současně uvedl, že k tomu, aby bylo možné považovat omluvu za řádnou, musela by obsahovat dostatečný podklad pro závěr, že zdravotní důvody skutečně znemožňují obviněnému účast u nařízeného ústního jednání. Samotné předložení zmíněného potvrzení dostatečným podkladem být nemůže, protože z něj není patrný charakter onemocnění obviněného a způsob jeho léčby, ani druh a rozsah omezení, která z onemocnění nebo jeho léčby obviněného vyplývala. Toto oznámení si žalobce v úložní době nevyzvedl, zásilka proto byla vložena do jeho schránky dne 23. 12. 2014.

Dne 21. 1. 2015 do e-podatelný správního orgánu I. stupně (a dne 22. 1. 2015 poštou) došlo správnímu orgánu podání žalobce ze dne 20. 1. 2015, v němž žádal o odročení termínu k seznámení se s podklady. Jako důvod uvedl zahraniční cestu, kterou si zajistil již dříve, než byl určen termín k seznámení se s podklady s tím, že z této cesty se vrátí dne 7. 2. 2015. K podání přiložil kopii potvrzení rezervace letecké přepravy a letenky vystavené dne 15. 11. 2014. Následně zaslal správnímu orgánu vyjádření ze dne 23. 1. 2015, které došlo do e-podatelný téhož dne a prostřednictvím pošty dne 26. 1. 2015. V něm ke skutkovému stavu projednávaného přestupku uvedl, že vozidlo jedoucí před ním kličkovalo od pravé krajnice vozovky do středu a zase zpět, že jej řidič zřejmě úmyslně „vybržďoval“ a ze stylu jeho jízdy nabyt podezření, že je jeho řidič pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové nebo omamné látky. Uvedl, že v okamžiku, kdy vozidlo zapnulo signalizaci pro změnu směru jízdy doprava, musel na situaci zareagovat, a aby nemusel prudce brzdit, byl nucen uvedený

automobil, který vytvořil náhlou překážku, objet. Navrhl proto doplnění dokazování o výsledcích řídicího jedoucího před ním, případně i dalších řidičů, kteří toho dne v uvedeném místě jeli.

Jak je již uvedeno shora, důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu a s ohledem na to, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna a zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá obstrukční snaha obviněného z přestupku působit průtahy v řízení.

V projednávané věci krajský soud za shora popsaného průběhu přestupkového řízení dospěl k závěru, že omluvu žalobce z ústního jednání nařízeného na den 8. 12. 2014 správní orgány důvodně vyhodnotily jako omluvu, která nesplňuje požadavky náležité omluvy ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Jednalo se totiž již o druhou omluvu z nařízeného ústního jednání, byť z důvodu zdravotní indispozice doložené kopií rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, avšak se zcela stejným „scénářem“, kdy žalobce v podstatě v obou případech shodně uvedl, že již několik dní je nemocný a pak poslední pracovní den před nařízeným ústním jednáním musel navštívit lékaře, který mu vystavil potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti. Jestliže správní orgán výslovně žalobci sdělil v oznámení o ukončení dokazování ze dne 8. 12. 2014 nedostatečnost předloženého potvrzení v této již opakované situaci, bylo na žalobci, aby správnímu orgánu předložil další doklady, které by důvodnost jeho omluvy potvrdily. Sám ostatně tvrdil, že musel absolvovat řadu vyšetření, nemohl proto být problém předložit např. vyjádření lékaře, zprávy z vyšetření apod. Žalobce však již vůbec žádné další doklady k této své omluvě správnímu orgánu nepředložil. Nešlo tedy o zlehčování jeho zdravotní indispozice, jak namítá, ale o oprávnění správního orgánu si v takovýchto situacích ověřovat účastníky v řízení předkládané doklady včetně základní informace o jejich zdravotním stavu. Správní orgán nemohl žalobci způsobit ani nejistotu ohledně svého postupu, neboť i když první omluvu uznal, ke druhé a důvodům jejího neuznání se vyjádřil v oznámení o ukončení dokazování ze dne 8. 12. 2014.

V této souvislosti lze poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že *„náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení ...“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, čj. 7 As 9/2009 - 66).

Žalobci lze nepochybně přisvědčit v tom, že omluva doložená rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti je správními orgány obvykle akceptovaná. Dokonce ani omluvy doložené takovým rozhodnutím lékaře samy o sobě jednotlivě nemusejí vypovídat nic o tom, že účastník řízení postupuje účelově. Na to lze usuzovat až při hodnocení konkrétních omluv z hlediska jejich pořadí, obsahu a v jaké fázi řízení byly uplatněny. Z tohoto pohledu pak nelze nevidět, že po téměř celou dobu řízení před správním orgánem I. stupně byl žalobce značně pasivní, neboť kromě jeho návštěvy správního orgánu dne 15. 9. 2014 za účelem vyžádání si fotokopie části správního spisu včetně obsahu CD obsahujícího videozáznam předmětného přestupku, se dále fakticky soustředil pouze na zasílání omluv vždy

před nařízeným jednáním, jeho důkazní návrhy nebyly od září 2014 až do 23. 1. 2015 žádné. Poprvé až v podání ze dne 23. 1. 2015, tj. až po zaslání v pořadí třetí omluvy (omluvy k seznámení se s podklady pro rozhodnutí), se krátce vyjádřil ke skutkovým okolnostem věci a navrhl výslech svědka. Samozřejmě, že žalobce v zásadě nebyl povinen na svoji obhajobu jakoukoli aktivitu vyvíjet. Při posouzení pravděpodobnosti účelovosti jednání (v tomto případě spočívajícího v opakovaných omluvách), tj. zda směřuje k oddálení projednání přestupku, je však nutno zhodnotit právě okolnosti celého procesu objasňování přestupku a zejména součinnost žalobce se správním orgánem pro realizaci jeho práva na projednání přestupku v jeho přítomnosti, na kterém i opakovaně trval. To totiž vypovídá o tom, jak s tímto svým právem nakládal a zda svým přístupem napomohl řádné přípravě a realizaci jednání a tedy i účelu projednání věci, čímž by naplnil své právo „vyjádřit se ke všem skutečnostem a k prováděným důkazům“, či se naopak snažil projednání přestupku vyhnout. Samotná povaha práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného rozhodně vyžaduje pro svou realizaci v praxi určitý stupeň součinnosti také ze strany obviněného z přestupku. Realizace tohoto práva přitom má směřovat k řádnému projednání přestupku, jeho smyslem však není a ani nemůže být vytvoření obstrukčního nástroje, kterým by mohl obviněný efektivně bránit projednání přestupku, z něhož je obviněn (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, čj. 3 As 10/2013-32).

Pokud se tedy aktivita žalobce ve správním řízení od září 2014 do ledna 2015, tj. po dobu cca 5 měsíců, omezila jen na zasílání omluv z ústního jednání a vyjádření nesouhlasu s ukončením dokazování (podáním ze dne 29. 10. 2014) a ke své účasti na jednání nevyvinul, a to ani minimální potřebnou součinnost, nutno konstatovat, že správní orgán za této situace pojal oprávněně podezření, že žalobce svým jednáním projednání přestupku jen oddaluje. Jeho omluva z jednání nařízeného na den 29. 1. 2015, kdy se mělo uskutečnit seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí a která byla celkem již třetí v pořadí, pak nebyla ani včasná. Žalobce totiž věděl o nařízeném jednání na 29. 1. 2015 nejpozději od 23. 12. 2014, kdy mu po nevyzvednutí si zásilky byla tato s předmětným oznámením vložena do schránky, a omluvu zaslal až 20. 1. 2015. Jak vyplývá z předložených listin i ze samotného tvrzení žalobce, ten si letenku na 26. 1. 2015 pořídil již v polovině listopadu 2014, svoji omluvu z důvodu odletu do zahraničí však správnímu orgánu zaslal až v podání ze dne 20. 1. 2015. To učinil navíc za situace, kdy šlo již o třetí omluvu v pořadí. Nutno souhlasit se správním orgánem, že v takovém případě soukromou aktivitu za vážný důvod neúčasti na nařízeném jednání považovat nelze.

Z toho, jak žalobce v průběhu správního řízení vystupoval, vyplývá zcela zřetelně, že zájem se jednání osobně zúčastnit, byť to deklaroval, ve skutečnosti neměl, neboť za tím účelem žádnou adekvátní aktivitu ani nevyvinul. Poté, co zaslal zejména první a druhou omluvu mohl například sám kontaktovat příslušnou úřední osobu a domluvit s ní přímo termín jednání na den, který by mu s ničím nekolidoval, ani se nesnažil poté, co mu správní orgán sdělil důvod neuznání druhé omluvy, doložit jej dalšími důkazy. A dokonce, když se dne 5. 12. 2014 omlouval z jednání nařízeného na 8. 12. 2014, kdy s ohledem na předchozí průběh správního řízení mohl zcela reálně očekávat, že další jednání by mělo být nařízeno právě v lednu či únoru 2015, správnímu orgánu svou nepřítomnost v době od 26. 1. do 7. 2. 2015 v České republice neoznámil, přestože již věděl o datu své zahraniční cesty nejpozději dne 15. 11. 2014. Byť není, jak namítal žalobce žádná „zákonná povinnost

informovat správní orgán o všech svých aktivitách“, opět je to však další doklad o přístupu žalobce k celé věci a jeho nesoučinnosti se správním orgánem podporující závěr, že jeho jednání spočívající v opakovaných omluvách bylo účelové a směřovalo k oddálení či znemožnění projednání přestupku.

Nutno uzavřít, že obviněný z přestupku má v řízení o přestupku, který je mu kladen za vinu, základní právo, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti, tj. má právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku podle § 74 odst. 1 přestupkového zákona, ledaže by odmítl se k projednání přestupku dostavit, ač byl řádně předvolán, nebo by se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Správní orgán v dané věci sice konal ústní jednání v nepřítomnosti žalobce jako obviněného z přestupku, avšak, jak vyplývá ze shora uvedeného, učinil tak za splnění zákonných podmínek. K porušení základního práva obviněného podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod proto nedošlo. Rovněž tak mu byla dána v souladu se zákonem možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí.

Krajský soud pro úplnost dodává, že se neztotožnil s argumentací žalovaného ohledně formy omluv žalobce, tj. že nebyly opatřeny jeho podpisem a že proto nemohly vyvolat žádné právní účinky. V situacích, kdy se účastník omlouvá z důvodu náhlé nepředvídatelné události je nutno upřednostnit rychlost komunikace (telefon, e-mail apod.). Obecně ani nejde o podání jako takové ve věci samé, proto na takový úkon není třeba nenahlížet s přísností § 37 správního řádu. Podstatné je však doložení a prokázání důvodu omluvy pro možnost jejího řádného posouzení správním orgánem. Ostatně byť žalovaný uvedl, že se k podání, tj. omluvě, z důvodu absence podpisu žalobce nepřihlíží, ve skutečnosti k podání přihlížel, jeho obsah hodnotil a první omluvu i akceptoval, neboť nařídil k projednání přestupku další ústní jednání. Protože tedy hlavní důvod pro konání jednání v nepřítomnosti žalobce jako obviněného z přestupku obstál (jak je uvedeno shora), toto nesprávné hodnocení samotné formy omluv ve výsledku nemělo vliv na jinak správný závěr ve věci.

Dále je nutno uvést, že pokud jde o vyjádření žalobce ze dne 23. 1. 2015, v němž se krátce vyjádřil ke skutkovým okolnostem věci a navrhl výslech svědka, s tímto důkazním návrhem se správní orgán I. stupně vypořádal v odůvodnění rozhodnutí na straně 6 a 7. Ani v tomto směru tedy správní orgán nezkrátil žalobce na právu na spravedlivý proces, neboť ustanovení § 68 odst. 3 zákona správního řádu umožňuje správnímu orgánu, aby se s návrhy a námitkami účastníků řízení a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí vypořádal až v odůvodnění rozhodnutí. Správnost postupu prvostupňového správního orgánu ohledně vyjádření žalobce k podkladům rozhodnutí pak k odvolací námitce přezkoumal žalovaný jako odvolací správní orgán.

Samotné přestupkové jednání žalobce bylo dle názoru krajského soudu zjištěno dostatečně spolehlivě. Důkazní řízení je opřeno nejen o listiny a videozáznam založený ve správním spise, ale i o výpovědi policistů provádějících kontrolu. Náležitě prokázaný skutkový stav nemohlo úspěšně zpochybnit ani tvrzení žalobce o tom, že vozidlo jedoucí před ním kličkovalo, že jej tento řidič zřejmě úmyslně „vybržďoval“ a že byl nucen uvedený automobil, který vytvořil náhlou překážku, objet. Nelze přehlédnout, že toto tvrzení uvedl poprvé až po cca 5 měsících od zahájení správního řízení, tj. ve svém vyjádření ze dne 23. 1. 2015, přestože by bylo lze

očekávat, že takovou zásadní skutečnost sdělí ihned po zastavení policejní hlídkou nebo nejpozději ihned po zahájení správního řízení. Toto jeho tvrzení však vyvrací jak výpovědi policistů (že „vozidlo žalobce předjíždělo před sebou jedoucí vozidlo“), ale zejména pořízený videozáznam přestupku, z něhož je zcela zřejmé, že žalobce předjížděl před ním pomaleji jedoucí vozidlo, které jelo konstantní rychlostí při pravém kraji vozovky a nijak neměnilo směr jízdy. Doplnění dokazování o výsledch řidiče jedoucího před ním, případně dalších řidičů, jak navrhoval, by proto bylo nadbytečné.

Žalobce nesouhlasil ani s tím, že se měl dle správních orgánů přestupkového jednání dopustit v době dopravní špičky, kdy dle jeho názoru není dopravní špička ani ve městě, natož mimo ně, a že nikoho neohrozil. Žalobce však dále neuvedl, co z této námitky dovozuje. To, zda někoho svou jízdou, při které nerespektoval dopravní značku B 21a „zákaz předjíždění“, doplněnou o vodorovné dopravní značení V 1b „dvojitá podélná čára souvislá“, a v zákazu předjíždění předjížděl jiné motorové vozidlo a přejížděl dvojitou podélnou čárou souvislou, přímo ohrozil, obecně nemá vliv na naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku ve smyslu ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu. Pokud pak jde o polemiku o tom, zda byla či nebyla dopravní špička dne 23. 7. 2014 ve 20:17 hod. v kontrolovaném místě na silnici I. třídy č. 1/33 v Hradci Králové, bylo by možno správnímu orgánu pouze vytknout ne zcela přesné označení skutečně poměrně hustého provozu v daném místě a čase, jak je patrné z pořízeného videozáznamu. Ani to však na závěru o spáchání předmětného přestupku nemůže ničeho změnit.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů soudního řízení nenárokoval.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 19. července 2016

Mgr. Helena Konečná v.r.
samosoudkyně